R – PRAWIDŁOWA REALIZACJA

Boki języka przylegają do wewnętrznych powierzchni górnych zębów i dziąseł. Język jest szeroki, rozluźniony. Przy prawidłowej wymowie głoski r język wykonuje dwa lub trzy drgnięcia.

ĆWICZENIA PRZYGOTOWAWCZE DO WYMOWY GŁOSKI

Najpierw wykonujemy ogólną gimnastykę buzi i języka ze szczególnym nastawieniem na ćwiczenia pionizacji języka. Następnie dobrze jest wykonać masaż czubka i boków języka np. szczoteczką do zębów. Przechodząc dalej próbujemy wprowadzić język w drgania przy pomocy małego palca, układając go pod językiem i ruszając nim energicznie na boki z jednoczesnym wymawianiem kilkakrotnie poniższych głosek dziąsłowych:

tttt,

dddd;

tdtdtdtdtd;

tdntdntdntdn.

Przechodzimy do wymawiania poniższych słów zwracając uwagę na unoszenie języka do wałka dziąsłowego.

teda-teda, tede-tede,
tedo-tedo, tedu-tedu, tedy-tedy,

Tla, tlo, tle, tlu, tly;
Atla, atlo, atle, atlu, atly;
Otla, otlo, otle, otlu, otly;
Etla, etlo, etle, etlu, etly;
Utla, utlo, utle, utlu, utly;
Ytla, ytlo, ytle, ytlu, ytly.

Dda, ddo, dde, ddu, ddy

Próbujemy uzyskać głoskę r po spółgłoskach
Tra, tro, tre, tru, try
Dra, dro, dre, dru, dry

Po opanowaniu powyższego ćwiczenia przechodzimy do wypowiadania wyrazów:
Trawa, trasa, tramwaj, tratwa, trampki, tran, truskawka
Drabina, droga, drewno, drewniak, drut
Strażak, wiatrak, siostra, futro, lustro, patrol, wątroba,

Kołdra, wiadro, zdrowie, biedronka, landrynki, adres,
Praca, pralka, pralnia, prasa, precle, prezent, próba,
Brat, bramka, bratki, broda, broszka, bruk, bryła, ubranie
Kra, kraj, kran, kratka, krawiec, krok, kropla, krowa, kruk
Grad, grabie, groch, grudzień, grypa, ogórek, ogryzek

Po opanowaniu powyższego etapu można przejść do wypowiadania zdań.

Proste zdania z głoską „R”

Drobny królik
Groźny krokodyl
Utracona trąbka
Trujący muchomor
Drugi drogowskaz
Cytrynowe dropsy
Agresywny drapieżnik
Wygrywająca drużyna

Dłuższe zdania z głoską „R”

Trębacz trąbi na trąbce.
Rysuję czerwoną kredką.
Królik gryzie marchewkę.

Doktor wyleczył katar.
Jutro wybiorę się do fotografa.
Treser tresuje groźnego tygrysa.

Po opanowaniu tego etapu można wprowadzać zagadki, wierszyki, rymowanki, opowiadania z omawianą głoską, doskonaląc jej wypowiadanie w tak zwanej mowie spontanicznej. Np.:

“Rybaczki” – autor nieznany

Ryba rybie radę dała:
“moja rybo doskonała,
dzisiaj łuski już niemodne.
Radzę ci - kup rybie spodnie”.
Ryba rybę posłuchała,
Rybie spodnie przymierzała.
Rak kupował ręcznik właśnie:
“Rety!- krzyczy.- Rety!-Wrzaśnie.
– Ryba rybie spodnie mierzy!
Czy dla raka jest pancerzyk?”
Odtąd nową modę szerzą:
ryba, rak i reszta zwierząt.

„NARADA ŻABEK” – Jan Sztaudynger

Zeszły się żabki na naradę
i były rade, rade, rade
ze siebie i z wieczora,
z bociana i z bajora.
Przykład z nich sobie bierzcie
i z niczego się cieszcie!

Gdy dziecko zapomina się i mówi nieprawidłowo ćwiczoną głoskę to zwracamy mu uwagę i nie pozwalamy utrwalać błędnych nawyków.
By ćwiczenia przynosiły należyty efekt należy ćwiczyć codziennie przez 15-20 minut.
Życzę miłych ćwiczeń.
Jolanta Szmagała - logopeda

Literatura:

„Materiał wyrazowo – obrazkowy” – G. Krzysztoszek, M. Piszczek; Kraków 2003r.
„Metody wywołania głosek” J. Cieszyńska; Kraków 2012r.
„Terapia wad wymowy” E. J. Lichota; Kraków 2009r.
„Terapia logopedyczna” E. J. Lichota; Warszawa 2015r.
„Minimum logopedyczne” G. Demel; Warszawa 2002r.